

[ญฤดี , ญญัฐชดา หน้า 223-233]

การประกอบสร้างความเป็นวีรบุรุษที่สะท้อนผ่านการรายงานข่าววิกฤต : กรณีศึกษาทีมฟุตบอลหมูป่าอะคาเดมี*

The Construction of Hero Reflecting Through Crisis News Reporting : A Case Study of Moo-pa Academy Young Soccer Team.

ญฤดี จินตวิโรจน์.** คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ญญัฐชดา วิจิตรจามรี*** คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Narudee Chintavirochana. *Communication Arts and Information Science, Kasetsart University*

Natchuda Wijitjammaree. *Communication Arts and Information Science, Kasetsart University*

Email : narudee.p.ch@gmail.com , Natchuda_44@live.com

Received: 28 May 2019 ; Revised: 28 June 2019; Accepted: 9 August 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการประกอบสร้างความเป็นวีรบุรุษจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ ทีมฟุตบอลหมูป่าอะคาเดมีติดถ้ำหลวงฯ ของสื่อมวลชน และแนวทางการกำหนดประเด็นการรายงานข่าวใน ภาพวิกฤตของสื่อมวลชน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ มุ่งเน้นการศึกษาเชิงการวิเคราะห์ตัวบทจากข่าว ออนไลน์ในเว็บไซต์ยอดนิยม 10 อันดับแรก ในช่วงวันที่ 2 กรกฎาคม – 25 ธันวาคม พ.ศ. 2561 และการ สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวที่ลงพื้นที่ทำข่าวอีก 7 คน

ผลจากการศึกษาพบว่าในส่วนของการให้สถานะความเป็นวีรบุรุษแก่แหล่งข่าว สื่อมวลชนมีการประกอบ สร้างวีรบุรุษโดยนำคุณลักษณะของความเป็นวีรบุรุษตามค่านิยมมากที่สุดมาใช้ในการตัดสิน ตัวอย่างเช่น ความเสียสละของจ่าแซม ความเป็นผู้นำของผู้ว่าฯ ณรงค์ศักดิ์ และ ความแข็งแกร่งของหมูป่าอะคาเดมี ผ่าน ภาพประกอบข่าว ได้แก่ มุมกล้องแบบ Low - Angle shot (ภาพมุมต่ำ) เพื่อแสดงออกถึงความยิ่งใหญ่ของ บุคคลหรือวัตถุ มุมกล้องแบบ Wide - Angle shot (ภาพมุมกว้าง) เป็นการถ่ายภาพเชิงเทคนิคเพื่อให้มองเห็นองค์ประกอบภายในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นครบถ้วน และ การจัดองค์ประกอบภาพแบบเทียบเคียง (Juxtaposition) กับผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นวีรบุรุษโดยการใช้เทคนิคการถ่ายภาพในลักษณะการเปรียบเทียบ ให้มองเห็นความเหมือนกันได้ ชัดเจนที่สุด รวมถึงรูปแบบการรายงานข่าวในลักษณะของสื่อบทข่าวที่เน้นการ เรียบเรียงเหตุการณ์สำคัญและสัมภาษณ์บุคคลที่ได้รับสถานะวีรบุรุษรวมถึงบุคคลใกล้ชิด ได้แก่ ครอบครัว ผู้ประสมภพซึ่งหมายถึงผู้ที่ตกอยู่ในสถานการณ์ดังกล่าว เพื่อนร่วมงาน นอกจากนี้ในด้านภาษาสื่อมวลชน อาศัยโวหารภาพพจน์รูปแบบต่างๆ ได้แก่ โวหารสัญลักษณ์ โวหารปฏิรูปพจน์ โวหารอุปมาอุปไมย อติพจน์

*บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง การประกอบสร้างความเป็นวีรบุรุษที่สะท้อนผ่านการรายงานข่าววิกฤต :กรณีศึกษาทีมฟุตบอลหมูป่าอะคาเดมีหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

**ญฤดี จินตวิโรจน์: นิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

***ญญัฐชดา วิจิตรจามรี (รศ.ดร.): อาจารย์ที่ปรึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

และ ภาพพจน์นามนัย มาใช้เป็นการเปรียบเทียบให้มองเห็นความเป็นวีรบุรุษของบุคคลในข่าวได้ชัดเจนมากขึ้น สำหรับในส่วนของการกำหนดประเด็นรายงานข่าวของสื่อมวลชน พบว่าส่วนใหญ่สื่อมวลชนอาศัยคุณลักษณะของคุณค่าข่าวเป็นเกณฑ์พื้นฐานในการกำหนดประเด็นข่าว ตัวอย่างเช่น ความเด่น ความใหม่ ความเร็ว ปุณฺชนวิสัย ผลกระทบ และ ความก้าวหน้า

คำสำคัญ : ความเป็นวีรบุรุษ การรายงานข่าว ภาวะวิกฤต หมูป่าอะคาเดมี

Abstract

This research aims to study of the creation of heroes from the news reports of the football event “Moo Pa Academy Team” trapped in flooded “Tham Luang” cave, and the guidelines for determining news reporting issues in the media environment. This is qualitative research. Textual analysis is applied for studying the construction of heroes from news reported by the top 10 online news website. Depth – interviews are conducted with 7 news reporters.

The results of the study found that in the part of giving the status of heroes to the source, The media will have criteria for selecting people, choosing the person who has the closest characteristics to the characteristics of the heroic as the most definition.

For example, The sacrifice of Sergeant Sam, The leadership of the governor Narongsak, The Strength of Doctor Phak by headlines, under headlines, illustrations, technical news and news reporting formats by rhetoric, image, various forms by use stylistic symbols stylistic reform Rhetoric, metaphor, morality and image and Including features of value news. For the issue of media coverage found that most of the media will rely on the value of news features as the basis for determining news issues, e.g. Novelty, Timeliness, Human Interest, Consequence, Progress and Eminence.

Keywords : Hero, Crisis news reporting, Moo Pa Academy Team

บทนำ

ภาวะวิกฤต หรือ Crisis มีความหมายโดยภาพรวมถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิดล่วงหน้าและส่งผลกระทบต่อองค์กร เช่น ภัยธรรมชาติ วิกฤตทางการเงิน เป็นต้น (Sikich, 1996 อ้างถึงใน ดร.ลพพร คำยศ, 2557) ซึ่งภาวะวิกฤตนั้นสามารถเกิดขึ้นได้กับทุกระดับชั้นของสังคมทั้งภายในหน่วยงานหรือองค์กรไปจนถึงระดับประเทศชาติ โดยสามารถเกิดขึ้นได้กับทุกระดับชั้นของสังคม ดังนั้นจึงถือว่าเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่คนในสังคมจะต้องเรียนรู้และเข้าใจถึงการรับมือกับภาวะวิกฤตในหลากหลายรูปแบบที่อาจจะมีโอกาสเกิดขึ้นกับตนเองในอนาคตเหตุการณ์วิกฤตที่สำคัญเกิดขึ้นในประเทศไทยและถือว่าเป็นที่สนใจของนานาชาติมากที่สุดในปี พ.ศ.2561 ก็คือกรณีทีมฟุตบอลเยาวชนและผู้ฝึกสอนรวม 13 คน หรือเรียกว่า ทีมฟุตบอลหมูป่าอะคาเดมี ที่ติดอยู่ในวนอุทยานถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน ต.โป่งผา อ.แม่สาย จ.เชียงราย ตั้งแต่วันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2561 และได้รับการปฏิบัติการกู้ภัยนำส่งโรงพยาบาลเชียงราย - ประชานเคราะห์ ได้ครบทุกคนในวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2561 ซึ่งได้รับความสนใจจากคนทั้งโลก และมีสื่อมวลชนที่ลงพื้นที่ทำข่าวเท่าที่ลงทะเลเป็นไว้กับศูนย์อำนวยการร่วมค้นหาผู้สูญหายในวนอุทยาน ถ้ำหลวง - ขุนน้ำนางนอน

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

ต.โป่งผา อ.แม่สาย จ.เชียงราย หรือ ศอร. เป็นจำนวนมาก โดยในวันที่ 8 - 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2561 มีสื่อมวลชนลงทะเบียนไว้มากที่สุดมีจำนวนถึงกว่า 1,400 คน โดยเหตุการณ์ดังกล่าวถือว่าเป็นเหตุการณ์ในลักษณะของการที่มีคนเข้าไปติดอยู่ภายในถ้ำเป็นครั้งแรกของโลกจึงเป็นเหตุผลที่ทำให้สื่อมวลชนให้ความสนใจภารกิจในครั้งนี้เป็นอย่างมากว่าบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกู้ภัยในภารกิจนี้มีกลวิธีอย่างไรและต้องใช้ความสามารถในแขนงใดบ้าง รวมถึงการวางแผนและการคิดวิเคราะห์เพื่อจะให้ออกมาเป็นแนวทางหรือขั้นตอนอย่างไร เพื่อที่จะสามารถบรรเทาภารกิจได้อย่างปลอดภัย (ไทยรัฐออนไลน์, 2561)

นอกจากสื่อมวลชนจะมีบทบาทในการรายงานข่าวภาวะวิกฤตให้ประชาชนทุกระดับชั้นเข้าใจแล้ว ยังมีบทบาทในการให้สถานภาพแก่บุคคลอีกด้วย ตัวอย่างเช่น การให้สถานะความเป็นวีรบุรุษของผู้ที่มีส่วนสำคัญในการช่วยให้ภารกิจช่วยเหลือทีมฟุตบอลหมูป่าอะคาเดมีให้กลับออกมาอย่างปลอดภัยครบทุกคน เช่น นายณรงค์ศักดิ์ โอสถธนากร ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา และอดีตผู้บัญชาการศูนย์อำนวยการร่วมค้นหาผู้สูญหายในวนอุทยานถ้ำหลวงฯ (ศอร.) น.ต. สมาน กุนัน หรือที่สื่อมวลชนเรียกว่า จ่าแซม อดีตทหารประจำหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ หรือ หน่วยซีล ซึ่งเสียชีวิตระหว่างภารกิจช่วยเหลือทีมฟุตบอลหมูป่าอะคาเดมี เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ.2561 โดยกองทัพเรือได้ทำเรื่องขอให้จ่าแซมได้รับพระราชทานเลื่อนยศ และได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ชั้นที่ 1 ประถมาภรณ์ช้างเผือก เป็นกรณีพิเศษ (PPTV online, 2561) และ พ.ท.นพ.ภาคย์ โหลหราชู หรือ หมอภาคย์ เจ้าของฉายามนุษย์ที่แกร่งที่สุดในปฐพี ผู้ซึ่งดำน้ำเข้าไปปฐมพยาบาลให้แก่ทีมฟุตบอลหมูป่าอะคาเดมีภายในวนอุทยานถ้ำหลวงฯ พร้อมกับหน่วยซีล และยังผ่านหลักสูตรรบพิเศษมาแล้วถึง 7 หลักสูตร ซึ่งถือว่ามากที่สุดในประเทศเพราะยังไม่มีใครทำได้ และนายเอกพล จันทะวงษ์ หรือ โค้ชเอกซึ่งถึงแม้ว่าจะเป็น 1 ในผู้ประสพภัยที่ต้องติดอยู่ภายในถ้ำเช่นเดียวกับเด็กอีก 12 คน แต่ก็เป็นผู้ดูแลเด็กๆ อีก 12 คน ให้มีชีวิตรอดจนความช่วยเหลือมาถึงนอกจากนี้ยังหมายถึงนักดำน้ำทั้งไทยและต่างประเทศ วิศวกร ทีมเก็บรังนก เกาะลิบง จิตอาสา รวมถึงผู้คนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเหตุการณือีกหลายฝ่ายที่ไม่ได้นำมายกตัวอย่าง

จากเหตุการณ์ดังกล่าวมีหลายบุคคลที่สื่อมวลชนให้ความสนใจในการนำเสนอข่าว จนนำไปสู่การได้รับการยอมรับและยกย่องจากสังคม ด้วยวิธีการประกอบสร้างความเป็นวีรบุรุษหรือความเป็นฮีโร่ผ่านการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนหลากหลายประเภทผลการศึกษาสามารถเป็นแนวทางการสื่อสารและสนับสนุนส่งเสริมหรือเชิดชูผู้ที่ทำความดีให้กับสังคม อันเป็นตัวอย่างหรือบรรทัดฐานที่ดีงามแก่บุคคลในสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการประกอบสร้างวีรบุรุษจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ทีมฟุตบอลหมูป่าอะคาเดมี ติดวนอุทยานถ้ำหลวงฯ ของสื่อมวลชน
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการกำหนดประเด็นการรายงานข่าวในภาวะวิกฤตของสื่อมวลชน

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตการศึกษาเฉพาะการรายงานข่าวของที่มีความเกี่ยวข้องกับการเหตุการณ์ทีมฟุตบอลหมูป่าอะคาเดมีติดวนอุทยานถ้ำหลวงฯ โดยเลือกศึกษาเฉพาะข่าวออนไลน์ ระหว่างวันที่ 2 กรกฎาคม - 25 ธันวาคม พ.ศ.2561 จากเว็บไซต์ยอดนิยม 10 อันดับแรก ซึ่งเป็นเหตุการณ์ตั้งแต่ระหว่างช่วยเหลือจนถึงภายหลังเหตุการณ์ภารกิจช่วยเหลือทีมฟุตบอลหมูป่าอะคาเดมีทั้ง 13 ชีวิตประสบความสำเร็จ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อเป็นกรณีศึกษาในการรายงานข่าวภาวะวิกฤตและการให้สถานะบุคคลในข่าว สำหรับ นิสิต นักศึกษา ในภาควิชาที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารมวลชน วารสารศาสตร์ และนิเทศศาสตร์ หรือสาขาที่เกี่ยวข้องเพื่อการนำไปต่อยอดในด้านการศึกษางานด้านวิชาการต่อไป

แนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการและการสื่อสารในภาวะวิกฤตเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิดล่วงหน้า และส่งผลกระทบต่อองค์กร เช่น ภัยธรรมชาติ วิกฤตทางการเงิน (Sikich, 1996 อ้างถึงใน ดร.ลพพร คำยศ, 2557) สำหรับเหตุการณ์ในครั้งนี้รูปแบบของการทำข่าวภัยพิบัติครั้งนี้ยากและซับซ้อน ในพื้นที่ควบคุมเข้าไปไม่ได้ ก็ไม่ทำเลยเพราะต้องให้เจ้าหน้าที่ทำงานเต็มที่ ในความยากนั้นมีทั้งของข่าวเองและนักข่าวเองที่เจอภาวะวิกฤต ก่อนจะส่งข่าวเข้าไปยังสถานีต้องมั่นใจว่าแหล่งข่าวเชื่อถือได้ ถูกต้องทุกข่าวและมาจากการแถลงข่าวจากส่วนกลางเท่านั้น (สุปนิย์ เจริญศรีชัย, 2561)

2. แนวคิดเกี่ยวกับวีรบุรุษและการประกอบสร้างยอดวีรบุรุษ คือ บุคคลที่มีความพิเศษหรือมีพลังพิเศษเหนือธรรมชาติกระทำสิ่งที่ยิ่งใหญ่ด้วยพลังที่สร้างสรรค์และให้ความช่วยเหลือมนุษยชาติ (Campbell 1973, อ้างใน ณัฐ สุขสมัย, 2551) เป็นบุคคลที่มีแตกต่างจากบุคคลทั่วไปในเรื่องของความแข็งแกร่งมีพลังสร้างสรรค์ ความกล้าหาญ และมีคุณสมบัติที่พิเศษกว่าผู้อื่น (McGinns 1990, อ้างใน ณัฐกานต์ คูสมิทธิ์, 2547)

3. แนวทางศึกษาสัญญาวิทยาและการสร้างความหมายแนวคิดการสร้างความเป็นจริงทางสังคม มีพื้นฐานความคิดที่ว่าความเป็นจริงไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ (Given) อย่างที่หลายฝ่ายเข้าใจ แต่เกิดมาจากการถูกประกอบสร้าง (Constructed) ขึ้นมาอาจเรียกได้ว่าถูกนิยามว่าอะไรเป็นอะไร โดยนักทฤษฎีกลุ่มวัฒนธรรมศึกษาเชื่อว่า การนิยามสิ่งต่างๆ นั้นเป็นเรื่องทางสังคม (Public Definition) และได้สรุปไว้ว่าไม่ว่าจะตั้งใจหรือไม่ก็ตาม ข่าวแต่ละประเภทก็มักกลวิธีการเล่นเรื่องไปใช้อย่างแนบเนียน จนผู้รับสารเองก็ไม่สามารถแยกแยะว่าส่วนใดคือความเป็นจริง ส่วนใดเป็นความคิดเห็นของผู้เล่า เมื่อลองพิจารณาการเล่าเรื่องของข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันนั้น ข่าวหน้าหนึ่งมีเทคนิคและวิธีการนำเสนอที่ดึงดูดความสนใจของผู้รับสารให้ติดตาม (พิชญ์นุรักษ์ ปีตาทะสังข์, 2548)

4. แนวคิดเรื่องบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนให้ข้อมูลข่าวสาร เป็นหน้าที่หลักของสื่อมวลชนทั่วไป ไม่ว่าจะ เป็นรายงานเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ความเคลื่อนไหว สภาพแวดล้อมซึ่งการให้ข้อมูลข่าวสารในปัจจุบันนี้ สื่อไม่ได้เพียงแค่บอกเล่าเกิดอะไรขึ้นเท่านั้น แต่สื่อตีความเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยทุกครั้ง

5. แนวคิดเรื่องข่าว การรายงานข่าว และคุณค่าข่าวข่าว คือ ข้อมูลที่ได้รับการเผยแพร่ซึ่งถูกสร้างขึ้นเพื่อให้สาธารณชนได้รับรู้ถึงสิ่งที่กำลังเกิดขึ้น อาจเรียกได้ว่าข่าว คือ การรายงาน (Report) เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้นในระยะเวลาที่เหมาะสม รัดกุม และถูกถ้วน (อดิสา วงศ์ลักษณ์พันธ์, 2542) ในส่วนของการรายงานข่าวนั้นต้องประกอบขึ้นจากข้อเท็จจริง ไม่มีการโยงไปยังเหตุการณ์หรือสถานการณ์อื่นที่ไม่มีความเกี่ยวข้อง (อดิสา วงศ์ลักษณ์พันธ์, 2542) นอกจากนี้สื่อมวลชนมีอิทธิพลอย่างมากต่อผู้รับสารโดยผ่านการคัดเลือกเรื่องที่สื่อมวลชนคิดว่ามีคุณค่าทางข่าว และโดยการจัดสรรเนื้อหาและเวลาในการรายงานข่าวเรื่องนั้น (สุนทร ม้าทอง, 2554)

6. แนวคิดเรื่องสิทธิ จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคมทำหน้าที่เป็นสื่อกลางการนำเสนอข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนรับทราบ ตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐ อันมีจุดมุ่งหมายเพื่อประโยชน์สาธารณะ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามวิถีทางประชาธิปไตย ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอันเกิด

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

ประโยชน์ต่อสังคมประเทศชาติ โดยที่รัฐจะต้องไม่ดำเนินการอันเป็นการคุกคามสิทธิในการแสวงหาข่าวสาร และการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน (อรวี ศรีชำนาญ, 2558)

7. แนวคิดเรื่องโวหารภาพพจน์การใช้ภาพพจน์และภาษาภาพพจน์ พีรวัส วรรณธนาเกียรติ (2557) ระบุว่าโวหารภาพพจน์เป็นกลวิธีการนำเสนอสารโดยการพลิกแพลงภาษาที่ใช้พูดหรือเขียนให้แปลกออกไปจากภาษาตามตัวอักษรทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในใจ เกิดความประทับใจ เกิดความรู้สึกสะเทือนใจ เป็นการเปรียบเทียบให้เห็นภาพอย่างชัดเจนอีกด้วย

แหล่งข้อมูลในการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการวิจัยโดยการวิเคราะห์ตัวบท (Textual analysis) รายงานข่าวของสื่อมวลชนที่มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทีมฟุตบอลหมูป่าอะคาเดมีและการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - Depth Interview) สื่อมวลชนที่ลงพื้นที่รายงานข่าวบริเวณวนอุทยานถ้ำหลวง - ขุนน้ำนางนอน ต.โป่งผา อ.แม่สาย จ.เชียงราย เพื่อทำข่าวทีมฟุตบอลหมูป่าอะคาเดมีทั้งหมด 7 คน เป็นระเบียบวิธีการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แหล่งข้อมูลในงานวิจัยชิ้นนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ (1) ในส่วนของกรณีศึกษา ผู้วิจัยเลือกใช้ข่าวที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทีมฟุตบอลหมูป่าอะคาเดมีจากการรายงานของสื่อมวลชนระหว่างวันที่ 2 กรกฎาคม - 25 ธันวาคม พ.ศ. 2561 โดยเลือกจากเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ของประเทศไทยที่ได้รับความนิยม 10 อันดับแรกจากการจัดทำสถิติการเข้าชมผ่านเว็บไซต์ <https://truehits.net/> ซึ่งดูแลโดย บริษัท ศูนย์วิจัยนวัตกรรมอินเทอร์เน็ตไทย จำกัด ภายในระยะเวลา 1 ปี นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 25 ธันวาคม พ.ศ. 2561 โดยมี 10 อันดับแรกดังนี้ ไทยรัฐออนไลน์, ข่าวสดออนไลน์, ผู้จัดการออนไลน์, มติชนออนไลน์, เดลินิวส์ออนไลน์, โพสต์ทูเดย์, ช่อง 3 ออนไลน์, ช่อง 7 HD ออนไลน์, สำนักข่าวทีนิวส์ และเนชั่นทีวี (2) ในส่วนของการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้วิจัยใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นผู้สื่อข่าวที่อยู่ในพื้นที่ภาคสนาม ที่ติดตามรายงานข่าวตั้งแต่เริ่มเกิดเหตุการณ์จนถึงวันสุดท้ายโดย โดยต้องมีประสบการณ์ในการรายงานข่าวภาคสนามไม่ต่ำกว่า 3 ปี รวมถึงรายงานข่าวเกี่ยวกับทีมฟุตบอลหมูป่าอะคาเดมีอยู่ตลอดเวลาในช่วงเวลาดังกล่าว จำนวน 7 คน

สรุปผล

ส่วนที่ 1 การประกอบสร้างความเป็นวีรบุรุษ

ผลจากการวิจัยในวัตถุประสงค์แรกเพื่อศึกษาการประกอบสร้างวีรบุรุษจากการรายงานข่าวเหตุการณ์ทีมฟุตบอลหมูป่าอะคาเดมีของสื่อมวลชนนั้น ได้ผลการศึกษาจากการวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) พบว่าบุคคลที่สื่อมวลชนให้ความสนใจมากเป็นพิเศษในเหตุการณ์นี้ที่สะท้อนได้จากรายงานข่าว และได้รับการให้สถานะความเป็นวีรบุรุษ ได้แก่ (1) น.ต.สมาน กุนัน หรือ จ่าแซม (2) พ.ท.นพ.ภาคย์ โลหารชุน หรือ หมอภาคย์ (3) นายเอกพล จันทะวงษ์ หรือ โค้ชเอก และ (4) นายณรงค์ศักดิ์ โอสถธนากร หรือ ผู้ว่าฯ ณรงค์ศักดิ์ จากการวิเคราะห์พบแบ่งเป็นข้อสรุปได้ดังนี้

(1) การใช้ภาษาภาพพจน์ในพาดหัวข่าวและพาดหัวรอง สื่อมวลชนใช้วิธีการประกอบสร้างความเป็นวีรบุรุษผ่านภาษาภาพพจน์ในการพาดหัวข่าวโดยพาดหัวรอง มักใช้คำว่า ฮีโร่ วีรบุรุษ ฮีโร่ถ้ำหลวง ฮีโร่กู้ภัย

(2) การใช้ภาพประกอบข่าว ได้แก่ มุมกล้องแบบ Low - Angle shot หรือภาพมุมต่ำ ซึ่งเป็นภาพจากลักษณะย้อนจากด้านล่างขึ้นไปด้านบน เพื่อแสดงออกถึงความยิ่งใหญ่ของบุคคลหรือวัตถุ มุมกล้องแบบ Wide - Angle shot หรือภาพมุมกว้าง เป็นการถ่ายภาพเชิงเทคนิคเพื่อให้มองเห็นองค์ประกอบต่างๆ ภายในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้นอย่างครบถ้วน ทำให้มีความรู้สึกว่าคุณค่าในภาพเป็นบุคคลสำคัญต่อเหตุการณ์ในขณะนั้น ซึ่งองค์ประกอบโดยรอบเป็นตัวช่วยที่สำคัญในการส่งให้บุคคลในภาพมีความน่าสนใจและมีความโดดเด่นมากยิ่งขึ้นและ การจัดองค์ประกอบภาพแบบเทียบเคียง (Juxtaposition) กับผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นภาพตัวแทนของความเป็นวีรบุรุษโดยการใช้เทคนิคการถ่ายภาพในลักษณะของการเปรียบเทียบสิ่งของสองสิ่ง หรือบุคคลสองบุคคลที่มีความคล้ายกันเพื่อให้มองเห็นความเหมือนกันได้อย่างชัดเจนที่สุด

ประชาชนแห่ถ่ายเซลฟี่ขบวน "หุ่นจำแซม" ชื่นชมความ
กล้าหาญเยี่ยงวีรบุรุษ

โดย กองวิจัยและพัฒนา © 13 ธ.ค. 2561 09:46 น.

นักท่องเที่ยวนักตก แห่ถ่ายเซลฟี่คู่ "หุ่นจำแซม" ที่วัดร่องขุน ก่อนขบวนแห่จะมุ่งหน้าไปฉ่ำ
หลวง ขณะที่ประชาชน ยังคงชื่นชมความกล้าหาญเอื้องวิរបูนของจำแซม...

ตัวอย่างภาพมุมต่ำ (Low - Angle shot) ที่มา : <https://www.thairath.co.th/content/1443973>

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

(3) วิธีการและรูปแบบการนำเสนอข่าว พบว่าสื่อมวลชนประกอบสร้างความเป็นวีรบุรุษผ่านวิธีการและรูปแบบการนำเสนอข่าวในลักษณะสื่อกวีข่าวซึ่งเป็นการดึงเอาลักษณะเด่นของบุคคลที่สื่อมวลชนได้ให้สถานะความเป็นวีรบุรุษไว้แล้วก่อนหน้านี้ โดยนำข้อมูลต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลในข่าวและเป็นเรื่องที่สื่อมวลชนคาดว่าจะเป็นที่สนใจของประชาชนมานำเสนอ การเน้นความสำคัญของประเด็นผ่านการรายงานจากการสัมภาษณ์พิเศษโดยจากการศึกษาพบว่า นอกจากสัมภาษณ์เฉพาะบุคคลที่ได้รับสถานะความเป็นวีรบุรุษเพียงอย่างเดียว แต่ยังเป็นการสัมภาษณ์บุคคลใกล้ชิด โดยแบ่งออกเป็น 1) ครอบครัว เพื่อสัมภาษณ์ในเรื่องความรู้สึกหรือความสัมพันธ์กับบุคคลที่เป็นข่าวเพื่อให้ได้เห็นถึงมุมมองอีกด้าน 2) ผู้ประสพภัย เพื่อรับรู้ถึงความรู้สึกและประสบการณ์ของผู้ประสพภัยที่มีร่วมกับบุคคลที่เป็นข่าว 3) ผู้ร่วมงาน เพื่อได้เห็นถึงมุมมองและวิธีการทำงานของบุคคลในข่าว โดยทั้ง 3 ประเด็นนั้นยังทำให้ได้เห็นถึงความเป็นวีรบุรุษผ่านการบอกเล่าของบุคคลใกล้ชิดอีกด้วย

ส่วนที่ 2 แนวทางการกำหนดประเด็นในการรายงานข่าววิกฤต

ผลจากการสัมภาษณ์สื่อมวลชนทั้ง 7 คน ตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 เพื่อศึกษาแนวทางในกำหนดประเด็นรายงานข่าววิกฤตของสื่อมวลชนพบว่าสื่อมวลชนนำคุณลักษณะของคุณค่าข่าว มาเป็นเกณฑ์ในการอ้างอิงมากที่สุด โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 6 ประเด็นหลักดังนี้

(1) ความใหม่ที่น่าเน้นการนำเสนอความแปลกใหม่ของเหตุการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนผ่านการรายงานข่าวของสื่อมวลชนในรูปแบบการรายงานในลักษณะต่าง

(2) ความรวดเร็วแม้จะมีความคล้ายคลึงกับข่าวใหม่ แต่ความรวดเร็วนั้นจะมุ่งเน้นไปยังเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทันทีทันใดในขณะนั้น และมีการรายงานข่าวออกไปอย่างทันทั่วถึง เพื่อนำเสนอข่าวที่มีความเป็นปัจจุบันมากที่สุด

(3) ปุณฺชนวิสัยเป็นปัจจัยหลักที่สื่อมวลชนเลือกใช้ในการรายงานข่าว โดยอ้างอิงจากความสนใจของประชาชนเป็นหลัก เพื่อนำเสนอข่าวให้ตรงกับความต้องการของประชาชน

(4) ผลกระทบเป็นการเลือกนำผลกระทบที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ของทีมฟุตบอลหมูป่าอะคาเดมีและปัจจัยที่เกิดขึ้นโดยรอบ มานำเสนอข่าว เพื่อแสดงให้เห็นถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์รวมถึงเป็นการนำเสนอเพื่อทำให้น่าไปสู่การแก้ไข

(5) ความก้าวหน้าเป็นการเลือกนำเสนอข่าวในมุมมองด้านบวกเพื่อนำไปสู่องค์ความรู้และการพัฒนาในด้านที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ชัดเลยว่าสื่อมวลชนเลือกนำเสนอในมุมมองของวิธีการ อุปกรณ์ และเทคนิคในการปฏิบัติการครั้งนี้เพื่อให้ประชาชนได้รับองค์ความรู้ใหม่จากการนำเสนอข่าว

(6) ความเด่นเป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบของคุณค่าข่าวที่ได้รับความนิยมจากสื่อมวลชน เนื่องจากในเหตุการณ์ของทีมฟุตบอลหมูป่าอะคาเดมีนั้นมีความโดดเด่นให้เลือกรายงานอย่างหลากหลาย เช่น สถานการณ์ สถานที่ เป็นต้น แต่สิ่งที่สื่อมวลชนให้ความสนใจในการรายงานมากเป็นพิเศษคือ ความเด่นในตัวบุคคล ที่มีความสำคัญต่อเหตุการณ์ มีความรู้ความสามารถ และได้รับความสนใจจากประชาชนอยู่หลายคนโดยมีลักษณะและหน้าที่ที่แตกต่างกันออกไป

ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำข้อสรุปว่าสื่อมวลชนส่วนใหญ่จะเน้นไปยังการรายงานข่าวที่มีความสดใหม่ แปลกใหม่ มีความคืบหน้าของเหตุการณ์ มีความโดดเด่นของตัวบุคคล โดยนำเสนออย่างรวดเร็วเพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่มีความเป็นปัจจุบันมากที่สุด แต่ก็ต้องเป็นประเด็นที่ตั้งอยู่บนความสนใจของประชาชนด้วย นอกจากนี้ยังมีประเด็นในเรื่องของผลกระทบและความก้าวหน้าเป็นส่วนประกอบในการรายงานข่าว และอีกประเด็นสำคัญก็คือความโดดเด่นในตัวบุคคล

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า ประเด็นของลักษณะของความเป็นวีรบุรุษตามนิยามความเป็นยอดวีรบุรุษนั้นปรากฏอยู่ในการรายงานข่าวของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกิจทั้ง 4 คน ซึ่งสื่อมวลชนเองก็ได้หยิบยกคุณลักษณะที่มีความโดดเด่นและเหมาะสมที่สุดเพื่อนำมาเป็นประเด็นหลักในการรายงานข่าวและสื่อความหมายของความเป็นวีรบุรุษในข่าวที่สื่อมวลชนมองว่าสมควรได้รับการยกย่องจากสังคมโดยคุณลักษณะของความเป็นวีรบุรุษของบุคคลทั้ง 4 คน จากงานวิจัยชิ้นนี้ มีความสอดคล้องกับ บุคคลที่มีความพิเศษหรือมีพลังพิเศษเหนือธรรมชาติ เพื่อกระทำสิ่งที่ยิ่งใหญ่ด้วยพลังที่สร้างสรรค์และให้ความช่วยเหลือมนุษยชาติ (Campbell 1973, อ้างถึงใน ญัฐ สุขสมัย, 2551) ซึ่งบุคคลทั้ง 4 นั้นถือว่ามีคุณลักษณะของความเป็นวีรบุรุษแตกต่างกันออกไป เช่น ความกล้าหาญ ความเสียสละ ความอดทน เป็นต้น อาจจะได้มีครบในทุกด้าน แต่สถานะความเป็นวีรบุรุษที่สื่อมวลชนมอบให้นั้นก็ทำให้พวกเขาเหล่านั้นกลายเป็นวีรบุรุษของประชาชนและทำให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นในวงกว้างหรือเรียกได้ว่าเป็นบุคคลสาธารณะ นอกจากนี้การให้ความสำคัญสถานะความเป็นวีรบุรุษที่สื่อมวลชนนำมาเป็นหลักอ้างอิงที่เห็นได้อย่างชัดเจนคือการใช้โวหารภาพพจน์ โดยที่ปรากฏชัดเจนมากที่สุดก็คือ (1) การใช้โวหารสัญลักษณ์เป็นวิธีการที่ผู้เขียนคิดหาคำมาใช้แทนสรรพสิ่งต่างๆ ซึ่งมีทั้งแบบเป็นรูปธรรมและนามธรรม โดยสื่อมวลชนมักใช้การสร้างคำหรือกลุ่มคำขึ้นมาเพื่อใช้เรียกแทนตัวบุคคลที่ได้รับสถานะความเป็นวีรบุรุษ ซึ่งเป็นการเลือกใช้คำที่มีความหมายเชิงสัญลักษณ์ที่มีความเหมาะสมและแตกต่างกันออกไปในแต่ละบุคคล (2) การใช้การกล่าวหาความหรือโวหารปฏิรูปพจน์ที่อ้างถึงบุคคล เหตุการณ์ พฤติกรรม หรือข้อความที่เป็นที่รู้จักกันดีอยู่แล้วเพื่อเปรียบเทียบกับพฤติกรรมบางประการเพื่อช่วยโยนความคิดให้แก่ผู้อ่าน และช่วยให้เข้าใจเรื่องราวได้ถูกต้องและรวดเร็วยิ่งขึ้น (3) โวหารอุปมาอุปไมยเป็นโวหารเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งที่เหมือนกับสิ่งหนึ่ง ซึ่งผู้เขียนต้องนำสองสิ่งที่มีความเหมือนกันมาเปรียบเทียบกันโดยใช้คำเชื่อม (4) การใช้อธิพจน์ หรือ หรือโวหารเกินจริง มักนำมาใช้เพื่อแสดงออกในด้านคุณค่าทางด้านอารมณ์เป็นหลัก ซึ่งการที่สื่อมวลชนเลือกการใช้โวหารในลักษณะนี้ก็เพื่อส่งเสริมให้บุคคลที่ได้รับสถานะความเป็นวีรบุรุษมีภาพลักษณ์ความเป็นวีรบุรุษที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น (5) ภาพพจน์นามนัยเป็นการเลือกคำ หรือ กลุ่มคำที่เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการนำเสนอเพื่อนำไปใช้แทนสิ่งที่ต้องการสื่อสาร และบอกลักษณะหรือคุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาแสดงความหมายแทนทั้งหมด นอกจากนี้สื่อมวลชนยังมีการนำลักษณะของมุมกล้องเพื่อใช้ในการถ่ายภาพเชิงเทคนิคเพื่อทำไปเป็นประกอบข่าว ดังนี้ (1) มุมกล้องแบบ Low - Angle shot หรือภาพมุมต่ำ (2) มุมกล้องแบบ Wide - Angle shot หรือภาพมุมกว้าง (3) การจัดองค์ประกอบภาพแบบเทียบเคียง Juxtaposition กับผู้ที่มีภาพลักษณ์สื่อออกมาในภาพของวีรบุรุษ นอกจากนี้สื่อมวลชนนั้นไม่จำเป็นจะต้องรายงานเฉพาะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพียงอย่างเดียว แต่การรายงานหลักนั้นแบ่งได้ดังนี้ (1) การรายงานแบบสลับข่าว (2) การรายงานจากการสัมภาษณ์พิเศษ โดยการรายงานทั้ง 2 แบบนั้นมีส่วนคล้ายคลึงกันในเรื่องของรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลในข่าวที่ไม่ได้รายงานลงในข่าวเหตุการณ์ทั่วไป โดยสิ่งที่สื่อมวลชนได้นำมาประกอบในการรายงานข่าวทั้ง 2 รูปแบบนี้ เป็นเนื้อหาของข่าวจะกล่าวถึงบุคคลที่เป็นที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว ส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกนั้น ข้อสรุปได้ว่า สื่อมวลชนส่วนใหญ่มักจะเน้นไปยังการรายงานข่าวที่มีความสดใหม่ แปลกใหม่ มีความคืบหน้าของเหตุการณ์ มีความโดดเด่นของตัวบุคคล โดยนำเสนออย่างรวดเร็วเพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่มีความเป็นปัจจุบันมากที่สุด แต่ก็ต้องเป็นประเด็นที่ตั้งอยู่บนความสนใจของประชาชนด้วย นอกจากนี้ยังมีประเด็นในเรื่องของผลกระทบและความก้าวหน้าเป็นส่วนประกอบในการรายงานข่าว มุ่งเน้นการนำเสนอข่าวหรือเหตุการณ์ที่มีลักษณะของความแปลกใหม่ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน หรือมีลักษณะของความผิดปกติ ซึ่งเป็นลักษณะที่ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสนใจ โดยความใหม่

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

นั่นถือเป็นประเด็นหลักสำหรับการฉายภาพที่มืตบอบลหุพาอะคาเดมี เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งแรกในโลก ประกอบกับการนำเสนอข่าวที่มีความรวดเร็ว ทันเหตุการณ์ความใหม่ ความสด ความเป็นปัจจุบัน มักพบเห็นในข่าวที่มีองค์ประกอบในเรื่องของความใหม่ เพื่อการรายงานข่าวอย่างรวดเร็วให้ทันต่อสถานการณ์ที่มีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่อง การประกอบสร้างความเป็นวีรบุรุษที่สะท้อนผ่านการรายงานข่าววิกฤต :กรณีศึกษาที่มืตบอบลหุพาอะคาเดมี นำมาสู่ข้อเสนอแนะในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. จากผลวิจัยในครั้งนี้สื่อมวลชนสามารถนำวิธีการรายงานข่าวเพื่อยกย่องบุคคลในข่าวให้กลายเป็นวีรบุรุษได้หลายวิธี โดยการนำคุณลักษณะเด่นของความเป็นวีรบุรุษ เช่น ความอดทน ความแข็งแกร่ง ความเป็นผู้นำ ความตั้งใจในการฝึกฝน เป็นต้น โดยเลือกนำคุณสมบัติที่มีความเหมาะสมกับบุคคลที่ได้เลือกไว้ มาเป็นพื้นฐานในการฉายภาพข่าวเพื่อประกอบสร้างให้บุคคลเหล่านั้นได้รับการยกย่องจากประชาชนในฐานะวีรบุรุษ โดยการนำเสนอผ่าน ภาษาในพาดหัวข่าว ลักษณะของภาพประกอบข่าว ได้แก่ ภาพประกอบที่เป็นมุมกล้องลักษณะต่างๆ หรือการจัดองค์ประกอบภาพแบบเทียบเคียง และการรายงานข่าวในรูปแบบของไวยากรณ์ภาพพจน์ เช่น การยกตัวอย่างคุณงามความดีหรือประวัติส่วนตัว โดยเล่าออกมาเป็นสื่อบุคคล เพื่อแสดงให้เห็นภาพของความเป็นวีรบุรุษของบุคคลต่างในข่าวมีความชัดเจนและทำให้ประชาชนสามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้นในการรายงานข่าวที่มีลักษณะใกล้เคียงกันในอนาคต

2. นอกจากการกำหนดประเด็นจากทางต้นสังกัดแล้ว ในบางครั้งสื่อมวลชนที่ลงพื้นที่ควรมีส่วนร่วมในการพิจารณาและนำเสนอการกำหนดแนวทางหรือทิศทางการรายงานข่าวร่วมกับต้นสังกัดมากขึ้นเพื่อให้สามารถนำมาต่อยอดกับเหตุการณ์เฉพาะหน้าได้ง่ายมากขึ้น รวมถึงสามารถเชื่อมโยงและร้อยเรียงเรื่องราวและประเด็นต่างๆ เข้าด้วยกันได้อย่างราบรื่น รวมถึงเพื่อการนำไปต่อยอดสำหรับการวางแผนการรายงานข่าวต่อไป

3. การเลือกบุคคลเพื่อมาเป็นแหล่งข่าวในการรายงานข่าวนั้นในบางครั้งสื่อมวลชนมักจะเจาะจงไปยังบุคคลที่มีความโดดเด่นทั้ง 4 คน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วยังมีผู้ร่วมปฏิบัติงานทั้งภาครัฐและเอกชนรวมถึงจิตอาสาจำนวนมากที่ควรได้มีพื้นที่ในการแสดงตัวตนมากกว่านี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. สื่อมวลชนสามารถนำรูปแบบการรายงานข่าวในลักษณะนี้ ไปเป็นแนวทางในการรายงานข่าวภัยพิบัติที่มีเรื่องของการให้สถานะความเป็นวีรบุรุษของบุคคลในข่าวต่อไปในอนาคต รวมถึงยังสามารถนำกรณีศึกษานี้ไปยกตัวอย่างในการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเขียนข่าวให้แก่ นิสิต นักศึกษา ในคณะหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนอกจากบุคคลที่ได้รับสถานะความเป็นวีรบุรุษแล้ว ในการรายงานข่าวควรมีการนำเสนอถึงชีวิตของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ในครั้งนี้ ตัวอย่างเช่น ญาติพี่น้องของบุคคลที่ได้รับสถานะความเป็นวีรบุรุษ หรือชีวิตของชาวบ้านในบริเวณใกล้เคียงที่มองเห็นความเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ในแต่ละวันอยู่ตลอดเวลา

2. ปัจจุบันนวนิยายถ้ำหลวงฯ ได้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ รวมถึงมีการจัดพื้นที่ที่แสดงถึงเหตุการณ์ของที่มืตบอบลหุพาอะคาเดมีที่ผ่านมาและยังมีทุนจำลองของจำลอง เพื่อเป็นสัญลักษณ์ของการเสียสละ ซึ่งควรนำประเด็นที่เกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงหลังจากเหตุการณ์จบลงมาเป็นแนวทางในการทำวิจัยต่อไป

บรรณานุกรม

- รูปนีย์ เอียดศรีชัย. (2561). **งานเสวนาการถอดความรู้แนวทางการรายงานข่าวในสถานการณ์ภัย**. คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. [Thapanee Eadsrichai, (2018). Seminar, Transcription, Knowledge of The Reporting Method in The Rescue Situation. Faculty of Journalism, Thammasart University.]
- ณัฐ สุขสมัย. 2551. **การสร้างความหมายใหม่ของ “วีรบุรุษและยอดวีรบุรุษ” ในภาพยนตร์ไทย**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสื่อสารมวลชน, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. [Nut Suksamai, (2008). Reframing the “Hero and Superhero” in Thai films. Master of Arts Program In Mass Communication, Faculty of Communication Arts, Chulalongkorn University.]
- ณัฐกานต์ คูสมิทธิ์. (2547). **ภาพวีรบุรุษที่ถูกประกอบสร้างผ่านกระบวนการข่าวสารของหนังสือพิมพ์ประชาชน**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวารสารสนเทศ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. [Natthagarn Koosmith, (2004). Making of Hero Representation Through News Process of Popular Newspaper. Master of Arts in Journalism, Faculty of Communication Arts, Chulalongkorn University.]
- ดรัลพร ด้ายศ. (2557). **การประชาสัมพันธ์เพื่อฟื้นฟูความเชื่อมั่นหลังเกิดภาวะวิกฤตของอุตสาหกรรมปิโตรเคมี**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชานิเทศศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. [Daranporn Damyos, (2014). Public Relations to Restoring Corporate Trust of Petrochemical Industry. Master of Arts (Communication) Faculty of Communication Arts, Chulalongkorn University.]
- พิษณุรักษ์ ปีตาทะสังข์. (2548). **การเล่าเรื่องและการสร้างความจริงทางสังคมในข่าวคลื่นยักษ์สึนามิ**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาวารสารสนเทศ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. [Ohitsanurak Pitathasang, (2005). Narration and construction of reality in Tsunami news coverage. Master of Arts in Journalism, Faculty of Communication Arts, Chulalongkorn University]
- พีรวัส วรมนธนาเกียรติ. (2557). **การศึกษาเปรียบเทียบ “ตำราพิชัยสงครามซุนวู” ฉบับแปลภาษาไทยสามสำนวน**. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาจีน, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. [Peerawas Woramonthanakiat, (2014). A Comparative Study of Three Thai Translated Versions of “SUNZI'S ART OF WAR”. Master of Arts Program in Chinese, Faculty of Arts, Chulalongkorn University.]
- สุนทร ม้าทอง. (2554). **การประกอบสร้างความจริงทางสังคมกรณีการขอขึ้นทะเบียนสารทพระวิหารเป็นมรดกโลกของประเทศกัมพูชาของหนังสือพิมพ์มติชนกับหนังสือพิมพ์ผู้จัดการในช่วงเวลาพ.ศ. 2548-2553**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สื่อสารการเมือง) วิทยาลัยสื่อสารการเมือง, มหาวิทยาลัยเกริก. [Suneth Mathong, (2011). Construction of Reality Concerning the Nomination Proposal Submission by Matichon and Manager Newspapers for the Temple of PraViharn to be Considered for Inclusion in UNESCO's World Heritage List During 2005-2010. Degree of Doctor of Philosophy Program in Political Communication, Political Communication College, Krirk University.]

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

- อรวี ศรีชำนาญ. (2558). การกำกับดูแลเนื้อหารายการข่าวในโทรทัศน์ภาคพื้นดินที่ออกอากาศในระบบดิจิทัล ในช่วงหลังรัฐประหารพ.ศ. 2557. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิตสาขานิเทศศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. [Oravee Srichamnan, (2015). The Regulation of Content of News Program in Digital Terrestrial Television After the 2014 COUP. Master of Arts (Communication Arts), Faculty of Communication Arts, Chulalongkorn University.]
- อัจฉรา ปันทรานวงศ์. (2561). เมื่อสื่ออาชีพต้องปรับตัว : บทเรียนการสื่อสารจากกรณีวิกฤติการณ์ทีมหมูป่า 13 ชีวิตติดถ้ำหลวง. เว็บไซต์ข่าวอิศรา 19 กรกฎาคม 2561 [Anchanara Pantranuwong. (2018). When Mass Media Have to Change : Lessons from the Case Crisis Moo Pa team 13 Life in The Cave. Article from Isara News Agency 19 July 2018.]
- อดิสา วงศ์ลักษณะพันธ์. (2542). การเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิตสาขารับรองหนังสือพิมพ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. [Adisa Wonglixsanapun, (1999) The narration of political news in Thai newspapers. Master of Arts in Journalism, Graduate School, Chulalongkorn University.]

เว็บไซต์

- ไทยรัฐออนไลน์. (2561). เผยแนวทางช่วย 13 หมูป่าใหม่ ยิงพิกัด GPS หาดำแหน่งเจาะรูจากบนถ้ำหลวง. สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2561, จาก <https://www.thairath.co.th/news/local/north/1327431> [Thairat Online. (2018). Revealing Ways to Help 13 Moo Pa, Shoot GPS Coordinates, Find a Hole from Top of Tham Luang Cave. Retrieved : December 25, 2018, from <https://www.thairath.co.th/news/local/north/1327431>]
- พีพีทีวีออนไลน์. (2561). กองทัพเรือ ขอพระราชทานเลื่อนยศ “จ่าแซม” เป็น “เรือโท”. สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2561, จาก <https://bit.ly/2Yku4Jh> [PPTV Online. (2018). The Royal Navy Wishes to Requesting Permission to Postpone of “Sergeant” as “Lieutenant Junior Grade” Retrieved : December 25, 2018, from <https://bit.ly/2Yku4Jh>]